

HJORTH THORSSON

VÄKIVALLAN SAARI

Suomentanut Kristiina Vaara

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

Ruotsinkielinen alkuteos
Väldets ö

Copyright © 2026 Michael Hjorth & Bjarni Thorsson
First published by Norstedts, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-52999-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

Hilmar heräsi tasan kello kuudelta joka arkipäivä. Siksi hän oli ensimmäisten joukossa Hafnarfjörðurin uimahallilla, joka avautui puoli seitsemältä. Guðlaugurin vielä ollessa uimavalvojana halli avautui tavallisesti viittä vaille puoli seitsemältä, jotta vakioasiakkaat pääsivät veteen tasan puolelta. Mutta nuoren polven myötä halli avautui aikaisintaan viittä yli puolelta.

Miksi aina pitää olla niin kiire? mutisi hänen vaimonsa, jos sattui heräämään Hilmarin noustessa. *Sinunhan täytyy olla tallilla vasta kahdeksalta.*

Ei ollut parempaa tapaa aloittaa arkipäivää. Hilmar ei erityisesti pitänyt viikonlopuista, ne kuuluivat aivan liian hitaasti eikä niissä ollut mitään rutiinia. Sitä paitsi viikonloppuisin uimahalli avautui vasta kahdeksalta. Kuka nyt haluaa uimaan keskellä päivää? Ensin Hilmar ui tavanomaiset kolmesataa metriään, missä kesti korkeintaan kaksikymmentä minuuttia. Sitten hän meni porealtaaseen ja viipyi siellä kolme varttia keskustelemassa maan asioista muiden vakioasiakkaiden kanssa.

Yleensä Hilmar saapui tallille hiukan ennen kahdeksaa. Hän oli ottanut vastuulleen hevosten hoitamisen lopetettuaan koulun vahtimestarina vuosi sitten. Toisinaan hän ikävoi lapsia ja työtään, mutta oli oppinut arvostamaan arkiamuja tallilla ja hevosten ruokkimista, vaikkei enää ratsastanutkaan.

Hilmar pysäköi auton ja otti etupenkiltä rullalle käärityn kylpypyyhkeen. Sorakenttä oli täynnä kaikenkokoisia lätäköitä, ja hän

joutui väistelemään niitä päästäkseen tallille. Hän oli juuri panemassa avainta oveen, kun huomasi sen olevan auki. Hän murahti. Illalla viimeiseksi lähtevä huolehtii, että valot sammutetaan ja ovet lukitaan – säännöt oli käyty läpi monta kertaa, ja niiden piti olla täysin selvät kaikille. Varmasti se helvetin pappi, Hilmar ajatteli. Halldór ja Hilmar tulivat toimeen melko hyvin, mutta Halldór oli kaamean hajamielinen ja aina menossa sinne tai tänne.

Kuten tavallista, useimmat hevoset nostivat päätään heti ulko-oven avautuessa. Jotkut puuskahtivat, toiset hirnahtivat. Ne olivat alkaneet tunnistaa hänet ja tiesivät, mitä odottaa. Hilmar kuitenkin ajatteli, että vastaanotto tänä sateisena päivänä oli tavallista vaisumpi.

”Hyvää huomenta kaikille”, Hilmar sanoi laumalle ja sytytti valot. Hän puhui hevosille usein, varsinkin aamuisin, kun paikalla ei ollut muita.

”Toivottavasti täällä ei ole käynyt rosvoja”, Hilmar mutisi. Hän riisui märän takkinsa ja ripusti sen naulaan oven viereen.

Hilmar käveli karsinoiden viertä ja nousi portaat, jotka johtivat yläkerran kahvihuoneeseen. Hän pani aina kahvinkeitin heti päälle, jotta kahvi oli valmista, kun hevoset oli ruokittu. Hän levitti pyyhkeensä ja uimahousunsa pienelle patterille, meni portaat alas ja avasi tallin viereisen ladon oven. Tallissa hevoset tömistelivät lujaa karsinoissaan, ja ne, jotka olivat nukkuneet pitkään, nousivat seisomaan.

Kun talli oli täynnä, hevosia oli kuusitoista, ja kolmekymmentäkaksi nälkäisen hevosen silmää tuijotti, kun kottikärryt työnsi talliin. Muutama viikko sitten yksi tamma oli kuitenkin myyty ulkomaille, ja yksi karsina oli nyt tyhjä.

Ladossa ei ollut paljon heinää jäljellä – talvivarasto oli vähentynyt huomattavasti. Jotkut hevoset oli jo päästetty laitumelle, mutta oli yhä yleisempää, että kaupungin hevosenomistajat pitivät hevosiaan sisällä pitkään. Jotkut jopa heinäkuuhun asti.

Ensimmäinen kottikärryllinen tyhjени nopeasti. Vuoroaan odotamaan joutuvat hevoset yrittivät yleensä varastaa muutaman korren naapuriltaan huulilla ja kielellä kurkottaen, mutta jokainen hevonen piti tarkkaan kiinni omastaan.

Kun ruokinta oli tehty, Hilmar huomasi yhtäkkiä tyhjän karsinan. Portti oli auki. Hän työnsi kottikärryt sivuun ja meni sulkemaan sitä.

Hän perääntyi nopeasti askelen. Karsinassa oli nainen. Hän makasi hievahtamatta pitkät vaaleat hiukset kasvoillaan. Muutaman keran vuosien varrella Hilmar oli tavannut humalaisia miehiä ja naisia kahvihuoneen sohvalta, mutta koskaan aiemmin hän ei ollut löytänyt ketään karsinasta nukkumasta. Tämä nainen oli sitä paitsi ilkeästi.

Hilmar astui hitaasti karsinaan. Miksi ihmeessä joku makasi täällä kylmällä sementtilattialla? Hilmar ei nähnyt vaatteita eikä kenkiä. Hänen sydämensä alkoi lyödä kiivaammin. Voisiko nainen olla Sjöfnin tytär, joka kävi tallilla toisinaan Sjöfnin kanssa? Hilmar ei muistanut tyttärensä nimeä, mutta hän oli vaalea.

”Hei”, Hilmar sanoi tuijottaen naista. ”Eikö sinulla ole kylmä, ystävä hyvä?”

Ei vastausta. Hilmar astui lähemmäs, riisui toisen hanskan ja laski käden naisen paljaalle olkapäälle. Se oli jääkylmä. Hilmar töytäisi naista varovasti.

”Anteeksi, ystävä hyvä. Nyt pitäisi herätä.”

Hilmar nosti varovasti vaaleat hiukset naisen kasvoilta ja huudahti. Naisen silmät olivat selkosen selällään.

TORSTAI

1

KRISTÓFER

Kristófer sulki ulko-oven hiljaa perässään. Hän ei halunnut, että äiti tulisi alas ja käskisi hänet nukkumaan. Opettajilla olisi huomenna koulutuspäivä, ja hänellä oli vapaata koulusta. Hän oli ajatellut jäädä yöksi ystävälleen Aronille naapuritaloon koripalloharjoitusten jälkeen, mutta kun he olivat pystyneet irtautumaan Fortnitesta reilusti puolenyön jälkeen, patja lattialla oli tuntunut aivan liian epämukavalta.

Oli satanut kaatamalla, kun Kristófer oli pinkaissut lyhyen matkan kotiin, aivan kuin taivaan padot olisivat murtuneet. Hän pudisti päätänsä hieman niin, että lattialle tippui vettä, ja ripusti oranssin takkinsa kehystetyn kuvan viereen, jossa hän oli kolmevuotias ja hänen suunsa oli täynnä hiekkaa.

Kristófer ei sytyttänyt olohuoneen valoja, vaan heittäytyi suoraan sohvalle ja avasi television. Amerikkalainen puhe kajahti soimaan, ja hän mykisti television nopeasti ja laski kaukosäätimen rintansa päälle.

Yläkerran lattia narisi. Oliko äiti herännyt televisioon? Kristófer silitti vaaleita hiuksiaan ja katsoi kattoon. Miksi ihmeessä äiti oli hereillä keskellä yötä? Guðný oli maailman paras äiti, mutta saattoi saada outoja ideoita mitä kummallisimpiin vuorokaudenaikoihin ja pyytää Kristóferilta apua huonekalujen järjestyksen vaihtamisessa.

Narina kuului taas. Aivan Kristóferin yläpuolelta.

Kristófer hapuili kaukosäädintä käteensä, muttei löytänyt. Hän nousi istumaan ja työnsi toisen käden tyynyjen väliin. Sormet haroivat

kuin pelästynyt hämähäkki, kunnes hän löysi kaukosäätimen ja sammutti television. Pimeys laskeutui. Kristófer hengitti syvään. Olohuoneen ilma tuntui muuttuneen jotenkin raskaammaksi.

Kristófer nousi varovasti sohvalla ja katsoi ylös portaisiin. Tasanteella ei vielääkään palanut valoa. Miksei äiti tullut alas, jos kerran oli kuullut Kristóferin olevan kotona? Kristófer otti askelen kohti portaita, mutta pysähtyi kuullessaan yläkerrasta vaimeaa narinaa. Valokaistale lankesi puisiin portaisiin.

Kristófer jäähmettyi, mutta nauroi sitten reaktiolleen. Pelkäsikö hän omaa äitiään? Hän yritti rauhoittaa pamppailevaa sydäntään.

Narina lakkasi, ja taloon laskeutui taas raskas hiljaisuus. Jopa jääkaappi oli kerrankin hiljaa. Kristófer oli juuri menossa eteiseen, kun kuuli jonkun astuvan ylimmälle portaalle. Ne eivät olleet äidin askelet.

Ajattelematta sen enempää Kristófer ryntäsi ulko-ovelle. Hän tarttui lukkoon, käänsi sitä äkkiä ja painoi kahvaa. Sydän jyskytti rinnassa, kun hän kokeili ovea, mutta se oli lukossa. Hän yritti uudelleen, käänsi lukkoa vastakkaiseen suuntaan ja yritti avata ovea kaikin voimin, mutta se ei liikahtanutkaan. Helvetti. Äiti oli asennuttanut uuden lukon muutama viikko sitten, ja se vaati koodin yöaikaan. Kristófer ei ollut vaivautunut painamaan sitä mieleensä.

Hän katsoi portaisiin ja näki mustien kenkien laskeutuvan niitä hitaasti. Hän paineli kömpelösti ovenkahvan näppäimistön numeroita ja kokeili ovea taas. Mitään ei tapahtunut. Hän kääntyi nopeasti ympäri, nappasi takkinsa naulasta, ryntäsi vieraskylpyhuoneeseen ja lukitsi oven niin nopeasti kuin vain pystyi.

Oli pimeää lukuun ottamatta heikkoa valoa, joka lankesi pienestä ikkunasta korkealta pytyyn yläpuolelta. Jotain lämmintä valui hitaasti oikeaa jalkaa pitkin, mutta hän ei välittänyt. Hän painoi varovasti korpansa lukittua ovea vasten. Oli täysin hiljaista, ei merkkiäkään mistään. Oliko mahdollista, että äiti pelleili hänen kanssaan? Vai... oliko se isä?

Ei, se ei voinut olla isä. Hän oli varma siitä.

Kristófer perääntyi ovelta ja puki takin päälleen. Hän työnsi tärisevät kätensä taskuihin, löysi piponsa ja vetäisi sen päähän.

Silloin kylpyhuoneen oveen koputettiin. Kolme kertaa. Veri hänen suonissaan kylmeni hetkessä. Hän nosti hitaasti katseensa oveen ja pidätti hengitystä.

Sitten oveen koputettiin uudelleen, lujempaa. Kolme kertaa.

Kristófer nosti varovasti toisen jalkansa pytylle. Hän liikkui hitaasti, jottei pitäisi ääntä. Vaivoin hän kurkotti kohti ikkunaa ja avasi sen hiljaa. Ikkunan edessä oli ristikko, jonka äiti oli asentanut muutama vuosi sitten. Äiti oli selittänyt, että sen tarkoitus oli pitää naapuruston kissat ulkona, sillä Kristófer oli pahasti allerginen kissoille.

Nyt ristikko tukki ainoan pakotien. Epätoivoisena hän alkoi hakata sitä paljain käsin. Sormiin sattui, mutta hän ei välittänyt. Hän tiesi vain, että hänen oli päästävä ulos.

Potku oveen, kova ja päättäväinen. Sydän oli räjähtämäisillään rinnassa. Lavuaarin reunalla oli metallinen pumppupullo, jossa oli saippuaa. Kristófer otti sen ja alkoi hakata ristikkoa täysillä. Ruuvit alkoivat hitaasti antaa periksi. Se toimi.

Oveen potkaistiin taas.

Kristófer iski ristikkoa pullolla niin kovaa kuin vain pystyi, pullo särkyi, ja saippuaa loiskui pitkin ikkunanpuitteita ja hänen käsiään. Mutta ruuvit olivat vihdoin irronneet, ja ristikko putosi maahan. Kristófer pyyhki kädet housuihin ja pinnisteli saadakseen kunnan otteen saippuaisista ikkunanpuitteista, ponnisti pytyltä ja kiskoi itsensä ylös. Hän kiemurteli kuin koira, joka yritti päästä ulos kissanluukusta. Hän puristi kouristuksenomaisesti liukkaita ikkunanpuitteita, jalat polkivat ilmaa.

Potkut voimistuivat. Kuulosti siltä, että ovi alkoi antaa periksi. Kristófer tajusi, että olisi kannattanut riisua takki. Mutta paskat siitä, hän oli melkein ulkona.

Kamala paukaus sai hänet katsomaan taakseen. Kylpyhuoneen ovi oli lennähtänyt auki, ja tumma hahmo syöksyi häntä kohti. Joku tarttui häntä jaloista kaksin käsin ja alkoi kiskoa takaisin sisään. Hän potki ja pani vastaan kaikin voimin.

Yhtäkkiä hirviön ote hänen jaloistaan kirposi. Nyt! Takinhiha repesi, kun hän työnsi toisen käsivarren ulos. Pudotus oli yli kaksi metriä, mutta Kristófer ei välittänyt.

Hän oli juuri saanut toisenkin käsivarren ulos, kun tunsi lujan otteen lantiollaan. Kristófer ojensi käsivartensa molemmin puolin ikkunaa, mutta hirviö kiskoi häntä armottomasti. Joka kiskaisulla kamppailu kävi vaikeammaksi.

Kristóferilla ei ollut enää juurikaan voimia jäljellä. Hän ei halunnut luovuttaa, muttei tiennyt, mitä tehdä. Pelkällä tahdonvoimalla hän vetäisi polvet koukkuun ikään kuin olisi uinut ilmassa. Kristóferin jalat osuivat johonkin, ehkä kasvoihin, ehkä rintaan, ja ote lantiolta hölmeni sekunnin murto-osaksi. Se riitti. Kristófer kiskoi kaikin voimin, sai ylävartalonsa ikkunan ulkopuolelle, sitten vatsan ja lopulta lantion.

Hän oli melkein kokonaan ulkona, kun tunsi sormien raapivan nilkkojaan. Kristófer päästi karkean, alkukantaisen äänen, jota ei tunnistanut omakseen. Kuin ihmeen kaupalla sormien ote lipsahti, ja epärommättä hetkeäkään hän kiemurteli ja putosi ikkunasta.

Hän laskeutui kovaa kyljelleen märkään ruohikkoon. Hetken hän makasi liikkumatta ja haukkoi henkeä, mutta paniikki pakotti hänet ylös. Hän ei välittänyt lonkkaa polttavasta kivusta, vaan juoksi yöhön sydän rinnassa hakaten kuin rumpu.

2

HELGA

Helga avasi toisen silmänsä, toinen oli vielä sikeästi unessa. Valveilla olevalla silmällään hän tuijotti yöpöydällä värisevää puhelinta kuin yrittäen sammuttaa sen katseellaan. Se näytti toimivan, puhelin lakasi värisemästä. Helga veti peiton päänsä yli ja päätti, ettei päivä ollut vielä lähelläkään alkamista.

Mutta kaikki eivät olleet samaa mieltä, sillä pian puhelin alkoi väristä uudelleen. Kenties soittaja oli hänen sisarensa? Íris Sara, Helgan tytär, oli yökylässä sisaren luona. Helga kurkotti ottamaan puhelimen.

”Hei, Helga. Täällä on Lárus.”

”Hei, Lárus. Onko kaikki hyvin?”

”Itse asiassa ei. Gunnar päivystää, mutta en saa häntä kiinni, ja Gísli Freyr oli sitä mieltä, että minun kannattaa soittaa sinulle.”

”Selvä...”

”Hevostallilla Hafnarfjörðurissa on sattunut kuolemantapaus. Meidän täytyy lähettää sinne joku.”

Helga nousi istumaan ja nojasi sängynpäättyyn.

”Ai kuolemantapaus? Eikö ole ketään muuta?”

”Ei tällä hetkellä. Benedikt on uppoutunut kesämökkijuttuun. Ne liettualaiset. Minä olen kiinni toisessa tutkinnassa. Tiedäthän, isä ja tytär luksushotellissa. Gísli Freyr itse on johtamiskurssilla. Eikä Gunnar vastaa. Muita ei valitettavasti sitten olekaan. Olen pahoillani, että joudun soittamaan vapaapäivänäsi. Tuleeko tämä todella hankalaan aikaan?”

”Ei kai...” Helgan päätä jyskytti. Kuinka monta lasillista hän oli juonut eilisissä kesäjuhlista? Ja eivätkö he olleet avanneet pari viinipulloa kotiin päästyään? Hän otti vesilasin yöpöydältä ja lähetti juodessaan kiittävän ajatuksen yön Helgalle, joka oli vesilasin siihen tuonut. ”Mitä siellä on tapahtunut?”

”Mies meni tallille tänä aamuna ruokkimaan hevosia ja löysi yhdestä karsinasta alastoman naisen ruumiin.”

”Tunnistiko mies hänet? Ja kuka mies on?”

”Vanhempi mies nimeltä Hilmar. Hän sanoo, ettei tunne naista.”

Helga heitti peiton päältänsä ja nousi. Hän oli täysin alasti. Latauspuiha irtosi puhelimesta ja roikkui kuin käärme ennen kuin laskeutui yöpöydälle.

”Keitä on paikalla?”

”Partio, joka vastasi hälytykseen.”

”Hyvä. Ota heihin uudelleen yhteyttä. Heidän on pidettävä Hilmar siellä. Eikä kukaan saa mennä talliin ennen kuin pääsen sinne.”

Sanat kuulostivat oudoilta hänen suustaan. Helga ei aivan ymmärtänyt, mistä oli saanut itsevarmuutta antaa ohjeita, eihän hän ollut koskaan johtanut mitään tutkintaa. Mutta kun kävi selväksi, että hän aloittaisi väkivaltarikoksissa, poliisikorkeakoulusta vastavalmistuneena, Lárus oli kannustanut häntä ottamaan paikkansa ja antanut vinkkejä matkan varrella.

”Totta kai. Kuinka kauan sinulla menee?”

”Vartti”, Helga vastasi, vaikka tiesi, että Grettisgatalta kestäisi ainakin kaksikymmentä minuuttia ajaa Hafnarfjörðurille.

”Hyvä. Mutta älä hätäile. Hän ei ole menossa minnekään.”

”Kuka?”

”Se nainen. Vainaja.”

”Aivan... Lähden heti tulemaan. Mutta Lárus? Tarkoittaako tämä, että minä johdan tutkintaa? Minähän olen vain apulaistutkija.”

”Helga, sinä pystyt tähän. Luota vaistoihisi. Arnaldur tekniseltä puolelta tulee paikalle.”

”Selvä.”

Helga lopetti puhelun. Sitten hän kiskaisi peiton tylysti sängystä. Ja siinä mies makasi kaikessa komeudessaan, ranskalainen – tumma, viinistä punehtunut ja alaston.

Oli tasan kolme kuukautta siitä, kun Helga oli tavannut Rafaelin. Hoikan, kohteliaan, kuusi vuotta nuoremman ja uskomattoman komean baarimikon luksushotellissa Harpa-konserttisalin vieressä Helgan ollessa juhlimassa kolmekymmentäviisivuotissyntymäpäiväänsä. Rafael oli nyt ollut Islannissa neljä kuukautta, ja hänellä oli kaksi jäljellä, mikä sopi Helgalle täydellisesti.

”Herää, Rafael”, Helga sanoi englanniksi. Rafael ei liikahantanut. Helga ymmärsi, he olivat nukkuneet vain muutaman tunnin. Mutta Helgan oli pakko saada hänet ulos, niin se vain oli. Hän läpsäisi miestä kevyesti molemmille poskille.

”Que diable”, Rafael voihkaisi ja irvisti avaamatta silmiään.

”Rafael, herää. Minun täytyy lähteä.”

”Eikö sinulla ole vapaapäivä?”

”Äsken tuli puhelu, on löytynyt ruumis. Minun täytyy mennä.”

Rafael avasi silmänsä ja työnsi tummat kiharat sivuun otsaltaan.

”Murha? Onko se murha?”

”Ei varmaankaan. Tai ehkä on. Mutta minun täytyy mennä, ja niin täytyy sinunkin. Tässä voi kestää, ja Íris Sara tulee illalla kotiin.”

Helga kömpi yövieraansa yli päästäkseen huoneen toiselle puolelle nopeammin. Rafael reagoi nopeasti ja laski käden hänen kapealle vyötärölleen.

”Ei, Rafael. Ei onnistu. Oikeasti!”

”Okei, okei. Mutta... Je t'aime, sinä päättäväinen islantilaisnainen”, hän sanoi hymyillen ja päästi irti. Helga hymyili takaisin ja suukotti häntä pikaisesti otsalle. Sitten hän hyppäsi pois ranskalaismiehen päältä.

Helga puki ylleen samat vaatteet kuin edellisenä päivänä: mustat tiukat farkut ja valkoisen t-paidan. Matkalla kylpyhuoneeseen hän korjasi pois yön pahimmat jäljet.

Hän katsoi itseään peilistä harjatessaan hampaitaan. Avioero ja muutto kaupunkiin olivat olleet oikea päätös, sen hän tunsu selvästi. Mutta että astuisi ensimmäiseen omaan tutkintaansa väkivalta-rikoksissa? Siitä hän ei ollut niin vakuuttunut.

3

BJARKI

Vatnajökullista purkautuvan valtavan jäätikköjokitulvan kanssa ei ollut leikkiminen. Virtaukset olivat arvaamattomia ja vesi hyisen kylmää. Bjarki kahlasi eteenpäin työntäen pelastustoimen kumivenettä edellään. Hän näki kaukaisuudessa Herðubreiðin – mahtavan, vulkaanisen pöytävuoren, jota usein kutsuttiin Islannin vuorten jumalattareksi. Tänään se seiso i ylpeänä tarrautuen itsepäisesti ympärillään olevaan pilvirintamaan kuin olisi päättänyt piiloutua maailmalta.

”Grettir! Tule takaisin, tuo on liian vaarallista ilman köyttä!”

Bjarki ja hänen kollegansa Guðjón pelastustoimesta olivat saapuneet ensimmäisinä paikalle. Guðjón oli halunnut odottaa rannikkovartioston helikopteria ja muuta pelastusryhmää. Bjarki oli ollut aluksi samaa mieltä, mutta kun he näkivät bussin liikkuvan, Bjarki oli nopeasti pukenut kelluntahaalarin ja vetänyt kumiveneen veteen.

Nyt oli tarpeeksi syvää perämööttöriin käynnistämiseen. Bjarki hyppäsi veneeseen ja istuutui sen perälle. Hän painoi kaasua, mutta seurasi tarkkaan virtausta. Hän ohjasi kumivenettä määrätietoisesti kohti bussia, joka oli jumissa noin viidenkymmenen metrin päässä rannasta ja uponnut vielä vähän syvemmälle. Voimakkaissa virtauksissa bus si saattaisi kaatua milloin tahansa.

Ylängön bussit, jotka olivat täynnä turisteja, kulkivat kansallispuiston läpi päivittäin huhtikuun puolivälistä syksyyn. Tämä bus si oli luisunut ja juuttunut keskelle raivokasta virtausta ja uponnut syvälle; vain bussin yläosa näkyi pinnan päällä. Kaksi ihmistä, kuljettaja ja opas,

sinnittelivät sen katolla. Onneksi bussista oli juuri jäänyt pois suuri joukko hollantilaisturisteja.

Nuori kuljettaja heilutti Bjarkille molemmilla käsillään eikä lopettanut ennen kuin Bjarki oli bussin luona.

”Laskeudu vararenkaalle”, Bjarki käski heti päästyään bussille. Hän piti kaasua painettuna niin, että vene painautui bussin kylkeen. Kuljettaja lähti kapuamaan alas. Yhtäkkiä hän pysähtyi ja katsoi opasta, joka kyyristeli kauempana katolla.

”Eikö olisi parempi, jos hän tulisi ensin?” kuljettaja huusi osoittaen opasta. Hänen hampaansa kalisivat.

”Tee niin kuin sanoin!” Bjarki huusi jämäkästi takaisin.

Kuljettaja kapusi alas vararenkaalle ja ojensi sitten toista kättään Bjarkia kohti. Bjarki tarttui häntä olkavarresta ja veti hänet renkaalta kumiveneeseen. Kuljettaja laskeutui päistikkaa veneen pohjalle ja yritti nousta, mutta Bjarki työnsi hänet oitis takaisin.

”Makaa siinä.”

Bjarki kurkotti niin pitkälle kuin pystyi nähdäkseen oppaan. Nainen puristi katon reunan teräskaidetta.

Sitten kuului kova narahdus, ja bussi upposi vielä syvemmälle. Nainen huusi katolla. Bjarki päästi kaasun, nappasi köyden ja sitoi sen tiukasti vararenkaaseen, jotta voisi kiskoa itseään ylemmäs.

”Mikä sinun nimesi on?” Ei vastausta.

”Hänen nimensä on Rakel”, kuljettaja vastasi pienen hetken kuluttua.

”Rakel, ryömi tänne ja kapua alas vararenkaalle. Otan sinut vastaan”, Bjarki huusi.

Rakel ei vastannut eikä liikahtanut.

Bjarki ei voinut mennä hakemaan naista katolta, se olisi ollut liian riskialtista. Jos bussi vielä liikkuisi, se saattaisi helposti vetää veneen mukanaan, ja he kaikki päätyisivät veden varaan.

”Jos putoat veteen, sukellan perään. Luota minuun!” Bjarki huusi. Hän nousi veneen laidalle, jotta nainen näkisi hänet. Heidän katseensa kohtasivat. Nainen alkoi varovasti nousta. Bjarki huomasi, että naisen jalat tärisivät.

”Sinun on parempi tulla nelinkontin. Nelinkontin!”

Opas totteli ja laski kädet eteensä, mutta oli tuskin ehtinyt laskea toista polvea katolle, kun bussi luisui taas, tällä kertaa sivulle. Nainen menetti tasapainonsa, liukui katon yli ja putosi suoraan jääkylmään Jökulsá á Daliin.

Bjarki ojensi köyden kuljettajalle.

”Pidä siitä kiinni!” Bjarki huusi ja hyppäsi jokeen. Virtaukset tarttuivat häneen välittömästi, mutta onneksi bussin sillä puolella, jolle opas oli pudonnut, virtaus oli vähemmän voimakas. Bjarki kiskoi lähes kaksimetristä ruumistaan naista kohti ja oli paikalla vain muutamassa sekunnissa.

Kun he pääsivät joenpenkereelle, jolle rannikkovartioston helikopteri oli laskeutumassa, Guðjón kiiruhti heitä vastaan tuoden huopia. Hän katsoi Bjarkia silmiin ja pudisti päätään.

”Muistathan, ettei Grettirkään itse asiassa ollut kuolematon?”

4

HELGA

Tästä päivästä tulee mielenkiintoinen, Helga ajatteli ja yritti tosissaan kammata olkapäille ulottuvia vaaleita hiuksiaan sormillaan. Hän vilkaisi taustapeiliin punaisissa valoissa. Hän toivoi, että tyynystä vasemman poskeen jäänyt uurre olisi poissa, kun hän saapuisi tallille. Hän ei ollut koskaan aiemmin ollut ensimmäisenä rikospaikalla, jolla oli ruumis, ja hän halusi vaikuttaa ammattimaiselta.

Hän kääntyi itään kohti Hafnarfjörðurin talleja. Ympäröivässä maisemassa näkyi laavakenttiä ja uneliaita yrityksiä, tien varrella oli siellä täällä sulassa sovussa ruokakauppoja, autopesuloita ja -korjaamoja.

”Vähän odotinkin, että soittaisit”, Yvette sanoi vastatessaan jo toisella hälytyksellä. Heillä oli synkannut välittömästi, kun Helga oli astunut sisään poliisiasemalle muutama kuukausi sitten. Yvette työskenteli teknisellä puolella ja suhtautui asioihin uteliaasti ja älykkäästi. Lisäksi hän oli pirun hauska.

”En oikein tiedä, mihin olen ryhtymässä.”

”Helga, sinä pystyt tähän.”

”En olisi niin varma. Varsinkaan viime yön jälkeen.”

”Onko krapula?”

”No...”

Helgalla ei ollut varsinaisesti krapulaa, mutta huono olo hänellä oli. Ajatus likaisesta tallista ja siellä makaavasta ruumiista yhdistyneenä muistikuvaan eilsiltaisista punaviinilasillisista ei helpottanut. Hänen olisi varmaan pitänyt lähteä poliisiin kesäjuhlista suoraan kotiin.

”Sinä katosit.”

”Oliko se niin ilmeistä?”

”Helga, sinä tarvitset seksiä kuten kaikki muutkin. Se on täysin normaalia.”

Helga nauroi.

”Mene tallille ja katsele ympärillesi. Tee niin paljon huomioita kuin pystyt. Luota vaistoosi. Ensivaikutelma on aina tärkein. Ja yritä selvittää mahdollisimman nopeasti, kuka vainaja on.”

”Mutta entä jos en huomaa kaikkea?”

”Kukaan ei huomaa kaikkea. Siksi tekniikka tulee myös. Kuulin, että Arnaldur hoitaa tämän.”

”Etkö sinä voisi tulla?”

Helga tajusi kuulostavansa marisevalta lapselta, muttei mahtanut sille mitään. Hän tarvitsi Yvetten rinnalleen selvittääkseen tästä.

”Ai tallille?”

”Niin.”

”En taida...”

”Ole kiltti, Yvette. Räpyttelet pitkiä ripsiäsi Gísli Freyrille. Ei sen pitäisi olla niin vaikeaa.”

”Okei, katsotaan, mitä hän sanoo. Mutta kuten sanoin, sinä pystyt tähän. Soita, jos tulee jotain.”

”Kiitos, Yvette.”

Renkaiden alla ratisi, kun Helga kääntyi tallille viettävälle pihatielle ja suuntasi kohti vähän matkan päähän pysäköityä poliisiautoa. Kesä tuntui kaukaiselta, vaikka oli kesäkuun alku. Viimeiset kaksi viikkoa maan koko lounaisosassa oli ollut kylmä ja satanut jatkuvasti. Helga kuvitteli Tukholman alkukesän leppeitä iltoja ja mielti, kuten niin monta kertaa aiemminkin sateen piiskatessa kasvoja, oliko Islantiin muuttaminen todella ollut oikea veto.

Univormupukuinen poliisi nousi autosta, ja Helga laski ikkunan auki.

”Olen Helga. Väkivallasta”, hän sanoi ilme totisena. Sanat tuntuivat vierailta hänen suussa.

”Niin, sinä olet se ruotsalainen, eikö niin?”

Helga huokaisi. Hän vihasi tuota liikanimeä.

”Nimeni on Helga Þóra Jónsdóttir.”

”Kuulimmekin, että olet tulossa. Tuonne päin”, mies sanoi osoittaen tallin suuntaan.

Helga sammutti moottorin ja nousi ulos. Lannan haju leyhähti kasvoille, ja vatsassa muljahti.

”Onko kaikki hyvin?” poliisi kysyi.

Helga ei vastannut, käänsi vain Barbour-takkinsa ruskean kauluksen ylös ja hieroi nenäänsä. Sitten hän osoitti tallin edessä seisovaa kahta autoa.

”Kenen nuo ovat?”

”Škoda on sen ukon, Hilmarin. Harmaasta Ford Focuksesta ei ole tietoa. Kollega tekee parhaillaan hakuja.”

”Ja missä Hilmar on?”

”Tuolla takana”, poliisi vastasi osoittaen poliisiautoa.

Helga avasi takaoven, ja häntä tervehti apean näköinen, noin seitsemänkymppinen mies.

”Hei Hilmar. Helga Þóra Jónsdóttir. Väkivallasta.”

”Mistä?”

”Anteeksi. Väkivaltarikosten yksiköstä, keskustukintaosastolta. Ymmärsin, että sinä löysit ruumiin.”

”Kuten kerroin poliiseille, olin juuri ruokkinut hevoset. Yksi karsina on tällä hetkellä tyhjänä, mutta portti oli raollaan. Olin vain sulkemassa sitä, kun näin naisen. Tunnustelin pulssia, mutten tuntenut mitään. Soitin heti.”

”Tiedätkö, kuka hän on?”

”Ei, en ole nähnyt häntä koskaan ennen. Luulisin. Mutta en tunne kaikkia, jotka käyvät täällä. Käyn vain aamuisin ruokkimassa hevoset. Siinä kaikki.”

Helga katseli miestä. Mikään miehen käytöksessä ei viitannut siihen, että hän valehtelisi.

”Missä vainaja on?”

”Tuolla oikealla. Perimmäisessä karsinassa. Kahvihuoneen alapuolella. Voin näyttää”, Hilmar sanoi ja oli nousemassa poliisiautosta.

”Tiedätkö, Hilmar, mielestäni on paras, jos odotat autossa. Käyn ensin katsomassa. Sitten kuulustelemme sinua.”

”Mutta olen kertonut kaiken, mitä näin. Minulla ei ole mitään lisätävää.”

”Ymmärrän, ettei tämä ole miellyttävä kokemus, mutta kuolemantapauksien kohdalla on noudatettava tiettyä menettelyä. Uskon, että ymmärrät. Onko sinulla puhelinta?”

”Ai puhelinta? Se on...” Hilmar sanoi ja taputteli itseään molemmilla käsillä etsien puhelinta, kuten hänen ikäisensä tekevät useita kertoja päivässä. ”Tässä se on. Luulin jo kadottaneeni sen”, hän lisäsi helpottuneena.

”Pidä se vain taskussa. Älä ota yhteyttä kehenkään.”

Helga sulki autonoven ja kääntyi nuoren poliisin puoleen. ”Tekniikka tulee pian. Menen sisään.”

Mies nyökkäsi, ja Helga lähti. ”Mutta eikö sinun pitäisi käyttää hanskoja ja kenkäsuojia?” mies huusi perään.

Helga pysähtyi edelleen selin mieheen ja sulki silmänsä.

”Totta kai”, hän sanoi kääntyessään ympäri. ”Onko teillä niitä autossa? Tulin suoraan kotoa.”

Helga kirosi kokemattomuuttaan. Hän oli lähtenyt omalla autolaan ja ajanut suoraan perille tajuamatta edes, ettei hänellä ollut mitään varusteita mukanaan. Poliisi hymyili ja otti suojavaatteet esiin.

Helga oli ollut mukana muutamissa väkivaltarikostutkinnoissa Gunnarin ja Láruksen kanssa sen jälkeen, kun oli aloittanut apulais-tutkijana. Mutta nyt hänet oli heitetty suoraan syvään päätyyn. Ilman pelastusliivejä.

Ovenkarmi oli rikki lukon kohdalta. Joku oli varmaankin murtautunut sisään. Helga avasi oven varovasti ja astui sisään.

”Varjele.”

Jostain syystä hän ei ollut osannut odottaa, että talli olisi täynnä hevosia. Ne tuijottivat häntä kuin hän olisi pudonnut taivaasta.

Helga käveli käytävää karsinalle, jossa kuollut nainen makaisi. Ja siinä vainaja oli – selällään ja alasti. Vaaleatukkainen ja kalpea, suunnilleen samanikäinen kuin Helga itse. Helgan katse kiinnittyi välittömästi selkeään merkkiin, jälkeen naisen kaulan ympärillä. Helga katsoi kattoon. Ei koukkua, palkkia tai köyttä. Hän kumartui ja tutki kasvoja. Ei näkyviä naarmuja tai mustelmia, mutta hieman punaista huulten ympärillä. Suu oli apposen avoinna, niin kuin nainen olisi huutanut apua, ja silmät tuijottivat tyhjyyteen.

Naisella ei ollut koruja, eikä vihki- tai kihlasormuksesta näkynyt merkkiä. Vasemmassa olkavarressa oli keskikokoinen tatuointi – kolmio, jossa oli kirjaimet AA. Naisen hiukset olivat siistit lukuun ottamatta muutamaa heinänkortta. Käsivarsissa ei ollut mustelmia tai pistojälkiä, mutta molemmat ranteet olivat mustelmilla. Myös nilkat olivat pahasti vahingoittuneet, hänet oli luultavasti sidottu käsistä ja jaloista. Liian pitkälle mennyt lemmenleikki vai jotakin raaempaa? Helga yritti pitää mielensä avoimena, niin Lárus oli neuvonut häntä tekemään hänen aloittaessaan väkivaltarikoksissa, mutta tämä tuntui rajulta. Hän katsoi naisen sukuelimiä. Siististi hoidetuilla häpykarvoilla oli jotain tahmeaa.

Helgaa värisytti. Mitä helvettiä täällä oli tapahtunut?

Sitten hän muisti. Vainajan tunnistus. Hän kaivoi puhelimen esiin ja otti kuvan naisen mykistä kasvoista. ”Mihin sinä oikein olet joutunut?” hän kysyi samalla kun näpsi kuvia kaulasta, ranteista ja nilkoista. Hän olisi halunnut kääntää naisen kyljelleen ja tutkia selän, takapuolen ja jalkovälin kunnolla, mutta hänen täytyi odottaa Yvetteä tai jotakuta, joka paikalle sitten lähetettäisiinkään. Hän ei saisi nyt pilata mitään liialla innokkuudella – hän oli oppinut, kuinka tärkeää tekninen todistusaineisto oli.

Helga nousi seisomaan karsinassa niin nopeasti, että muutama hevonen säpsähti. Ne kääntyivät katsomaan häntä. Hän tunsu itsensä alastomaksi niiden silmissä, aivan kuin ne tietäisivät jotain, mitä hän ei tiennyt. ”Hetkinen, mitä minä olinkaan tekemässä”, hän kysyi itseltään. Hän etsi kuvan naisen kasvoista ja lähetti sen Yvettelle.

Helga tuli varovasti pois karsinasta ja meni portaisiin. Yläkerrassa oli suuri kahvihuone, jonka enimmäkseen täytti vaaleanruskea kulu-
nut nahkasohva. Pienessä jääkaapissa oli kaksi puolityhjää voirasiaa,
neljä avaamatonta oluttölkkiä, maitotölkki ja remouladekastikeputkilo,
joka näytti olevan viime vuosisadanvaihteesta. Jääkaapin vieressä oli
kahvinkeitin. Roskakori oli tyhjä, eikä missään näkynyt merkkiäkään
siitä, että täällä olisi juhlittu. Helga ei ollut varma, mitä etsi. Patterilla
roikkui uimahousut ja pyyhe, mutta mikään muu ei pistänyt silmään.

Yhtäkkiä Helga kuuli tallin oven avautuvan. Hän kiiruhti alakertaan
ja näki ovensuussa naisen, jolla oli pikimusta tukka ja tatuointeja.

Neiti Bosnia oli saapunut. Vihdoin.